

Szerkesztőség:

II-ik kerület 460. házszám
 hová a lap szellemi részét
 illető közlemények küldendők.

Kéziratok vissza nem
 adatnak.

ABONY

Kiadóhivatal:

SZERDAHELYI JÁNOS
 könyvnyomdája, hová az
 előfizetési pénzek, a hirde-
 tések és ezeknek díjai, va-
 lamint a felszólamlások küldendők.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva és vidékre küldve egész évre 8 korona, fél évre 4 korona, negyed évre 2 korona. Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő:
 TEMESKÖZY GERZSON.

Főmunkatársak:
 VEVERÁN ISTVÁN. VÉLI MIKSA,
 Kiadótulajdonos: SZERDAHELYI JÁNOS.

Hirdetmények,

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a kiadóhivatalhoz küldendők. Nyilttér scra 1 korona.

A mi sajtónk.

Nagyon nehéz volna ugyan megmondani, mi alapon, minő jogon, — bár már erre próbáltunk rá mutatni egy időben, — de tény, hogy a vidéki sajtótól sokkal többet követel a közönség mint a fővárositól. Határozottan elvárja, megköveteli az olvasó, hogy a vidéki ujság szája ize szerint legyen írva, szerkesztve.

A pedig már régi és elvitathatlan igazság, hogy minden embernek a gusztusát eltalálni lehetetlen.

A vidéki sajtónak roppant nehéz, majdnem lehetetlenség, hogy az ugynevezett közelismerés színvonalára emelkedjék.

Valóban komoly, feladatának megfelelni igyekező s határozottan irodalmi színvonalon álló lap támogatásában csak nagyon kevesen fejtenek ki buzgalmat. Jobban tennek kezdő írónk, ha oly lap támogatására vállalkoznának, hol a fejlődéssel járó hibákat, félszégeket nem néznék el nekik, hanem nyesegetnék a kinövéseket. És igyteljesen kifejlődve bátran meg is maradhatnak tehetségükkel a vidéki sajtó mellett.

A vidéki lapnak a maga körében ép-

pen úgy meg van a fontossága és hatása, mint a fővárosiaknak. Nagyon tévesen és elfogultan ítélnék és gondolkoznak azok, kik a fővárosi sajtót respektálják kizárólag, míg a vidéki sajtót a nagy képüsködő kicsinylés éretlen gúnyjával illetik nem egyszer.

Talán ez a körülmény okozza, hogy toll forgató embereink, a vidéken lakó írói tehetségek még a támogatásra valóban érdemes, minden tekintetben komoly irányú s határozottan irodalmi színvonalon álló lapokat sem keresik fel dolgozataikkal.

S ha bár nem félnek is, de minden bizonyára tartózkodnak a kicsinyléstől, a semmibe vevéstől, sokszor a rossz akaratú kritikától, az érzékenykedésektől.

Ha valamely kérdést a lap fölszínre is vet; nem szólnak hozzá még azok sem, a kik hozzá szólásra hivatva volnának, pedig az ilyesmi mindég a közügy kárára van.

Hatóságok, egyesületek testületek, egyesek csak félvállról veszik, csak amolyan megszenvedett, megtürt, vegetálásra szánt dolognak tekintik a sajtó egy-egy organumát és nem nyul se innen, se onnan támogató, segítő kéz feléje.

Ily körülmények között nagyon megnehezül a vidéki sajtó helyzete.

Vannak ugyan egyes helyek, hol hatóságok, egyesületek, testületek, egyesek úgy szólván versenyeznek a sajtó támogatásában; szívesen, készséggel szolgáltatják kezébe az anyagot, az adatokat, hogy a közügy támogatására, a közjó érdekében felhasználhassa.

Legtöbb helyen azonban még csak követelik, hogy a sajtónak mindenről legyen tudomása, mindenről hozzon alapos hírt, a közügyekről kellő tájékozottsággal referáljon, de támogatásról szó nincs.

Az új városházáról.

(Folytatás.)

Nem tárgyalom szakszerűen; hisz azt a bírálati jegyzőkönyv szépen leírta, csak a mi szempontjainkról beszélek s arról, hogy általánosságban milyenek; a kicsinyes beosztási hibákat sem sorolom fel, hiszen azokon akkor segít az ember ha felépülne a városháza, nem most. Hogy egyik helyiséget minek nevezte el a tervező s hogy milyen egymásutánban jönnek nála a szobák, az most mindegy.

A terv fő-vázlatában legyen helyesen megoldva, fő alakjában legyen jó, az apró részletek ugyanis sok beszéden fognak még átesni, s így ha nagyjában jó a terv, úgy jó lesz az később is.

dolgom, ki a tanítónő czímet csak ürügyül használja, hogy hozzám Isten tudja mi czelből beférközzék.

Aki ismeri kis vézna termetemet, nyúltermézetemet, elképzelteti, micsoda félelmet állottam ki, tudva hogy előadás nem lévén, a nagy épületben egy kis cselédlányt kivéve egyedül vagyok titokzatos vendégemmel.

Bármennyire palástolgattam bizalmatlanságomat, félelmem meglátszhatott rajtam, mert látogatóm hirtelen rám vetette sötét tekintetét, ajkán egy végtelen fájdalmas mosoly vonult végig, minden készülődés nélkül felállt és bucsuzott. Mikor a folyósóra kikísértem, mégegyszer visszafordult, hosszan nézte a házat, mialatt szeméből kivesszett a vadtekintet, majd bátortalanul hozzám fordult, kért vezessem az iskolába.

Mikor beléptünk a szegényes falusi tanyerembe, nagyot sóhajtott kemény vonásai meglágyultak, szintelen arcán nehéz könnyek peregtek végig. Látva vendégem fájdalmát, melyet az iskola fehérre meszelt falai idéztek elő, szemrehányást tettem magamnak, amiért a szegény nőt csak perczeze is csalással gyanúsítottam, mikor a régi foglalkozás pusztá emléke is könnyeket fakaszt szeméből. Perczekig állott némán, mozdulatlanul, majd hirtelen összerázkódott s mint akit furiák üldöznek, elrohant mellettem.

Másnap a harangozó hozta hírvül, hogy a temetőben egy ismeretlen asszonyt találtak egy siron halva. A személy leírás tökéletesen ráillett az én furesa látogatómra, ugyan az a magas termet, régi divatu kék ruha, kockás kendő a fején.

A halott kezében göresösen szorított egy férfit ábrázoló fényképet, a zsebében pedig találtak egy fegyházból elbocsájto levelet.

TÁRGYA.

Kékruhás asszony.

Írta: Nergert Vilma.

Tavaly ilyenkor történt. Csuf zimankós idő volt, késő délelőtti órák daczára sem birt a nap erőtlen sugára a vastag ködön előtörni. Az idő nagy befolyással van rám, most is a lehető legrosszabb hangulatban üldögéltem az iskolában, mikor cselédem azzal a hirrel jött be hozzám, hogy vendég érkezett.

El nem tudtam gondolni, ki lehet.

Sietve mentem az iskolával egy épületben levő lakásomba, hol nappali szobámban egy harmincz év körüli nőt találtam. Gondolataiba mélyedve ült egy széken, belépésemre láthatóan össze rezzent, gépiesen felállott, a nélkül azonban, hogy helyét elhagyta volna, mondta:

— Gösch Hermina tanítónő vagyok.

A tanítónő szóra akaratlanul is a nő kopott, régi divatu ruhájára tévedt a szemem. A ruha valamikor hét-nyolcz esztendővel ezelőtt volt divatos, gyűrött és szinehagyott volt. Hijában csak nem tud az ember szabadulni az előítéletől, hijában mondja a közmondás: nem a ruha teszi az embert, — mégis van-e olyan ember a világon, ki legalább az első pillanatban ne a ruha után ítélne?

Igy voltam én is. A nő öltözete után itélve azt hittem hogy valami módon szerencsétlenné vált, kenyér nélküli tanítónővel állok szemben, ki a kollégák jószívűségét veszi igénybe.

E feltevessel igyekeztem őt, mint pályatársnőt, szívesen fogadni, bár — megvallo — nem

éreztem valami nagy rokonszenvet iránta. Beszéd közben makacsul lesötötte szemeit, csak egyszer pillanthattam beléjük. Fénytelen sötét szemében olyan vad kifejezés volt, amitől megijedtem. Arcza különben szabályos sőt valamikor szépnek is volt mondható, most azonban ajkai erőssen összeszorítottak, színe fakó, mint azoknak arcza, kik hosszú ideig nélkülözték a szabad levegőt, termete magas, egyenes mint a nádszál, ellentétben folytonosan lehajtott fejével, lesütött pilláival. Kérdegetésemre elmondta, hogy gyalog jött a szomszéd város vasuti állomásától. Szánalom fogott a szerencsétlen iránt, s legyőzve ösztönszerű tartózkodásomat, felajánlaltam neki vendégszeretetemet.

Megköszönte, a nélkül hogy rám tekintett volna. Meghívásom láthatóan jól esett neki.

Nemsokára asztalnál ültünk. Igen kevesett evett s még kevesebbet beszélt. Szórakozottan felelgetett kérdéseimre. Modora egyáltalán bátortalan volt, s beszédjében úgy keresgette a szavakat, mint mikor valaki hosszú ideig nem beszél valamely eddig birt idegen nyelvet. Valósággal fáradtságomba került, hogy hallgatással még kinossabbá ne tegyem a helyzetet. Szándékosan rátereltem a beszélgetést a tanügyre s a tanítók sorsára. Gondoltam, hogy az érdekelni fogja, s így alkalmat adok neki arra is, hogy bevezetés nélkül előadja jövetele czélját, mely szerintem nem lehetett más, mint könyöradományok gyűjtése. Legnagyobb csodálkozásomra kitérőleg válaszolt, és a tanügy terén a legnagyobb járattanságot árulta el. Rettentetes zavarban voltam. Ki és mit akar tőlem ez az asszony?

Bizonytalan beszédje egész fellépése azt a feltevést keltették fel bennem, hogy nem szegény pályatársnővel, hanem szédelgővel van nekem

Hogy itt-ott egy ajtó nincs berajzolva, az nem lényeges most, azt a kivételnél mi mondjuk meg, hogy legyen. Ami adminisztrációkhoz illő beosztást mi tudjuk, arról a program jó nem is nyilatkozhatott azt majd megcsinálhatjuk ha építünk.

A csontváz legyen erős szép alkotásu, a hus majd kitölti azt szépen, ám lássuk egyenként.

„S z e r v e s” terv ellen fölkifogásom a kevés folyosó, ez pedig lényeges a vidéken, mint p. o. sorozások, népgyűlések, adófizetések vásárok alkalmából sok ember fordul meg a városházán, kell hogy elférjen benne s legyen hol várakozniok mig dolgukra kerül a sor.

Kibővítés esetén ugyan egy körbe menő folyosó rendszerekre két kis udvart kapnánk s tűz esetén oda bejutni, s abban mozogni alig lehetne. Homlokzata anuyira diszes, hogy azt jó és tartós majolikából, disztéglából csinálva, egymaga az építés tekintélyes részét emésztené fel s jóval többbe jönne, mint az előirányzott összeg. Gipsz, festéssel készítve utánczott anyagból, évenként meglehetősen drága fenntartást igényelne. Előnye az, hogy a szolgabírói hivatalt külön részbe tervezte a jelen állapotban, de a kibővítésnél ez az előny megszűnik. Ilyen diszes, fényűző, költséges reparaturát igénylő építményre aligha gondolhatunk. Magyaros motivumai dicséretet érdemelnek, annak kultiválása igen helyes és figyelmet érdemel.

A terv gondos rajzot és nagy, szép munkát árul el.

„P e t ő f i” egyszerűbb, mint előbbi. Szervi hibája az, hogy jóval többbe kerül, mint a milyent mi kértünk. 32 ezer koronával lép túl a költségvetést.

Hogy beépíti az udvart köröskörül, ez által kicsi, néhol igen szűk lesz az udvar s az esetleges bővítés ki van zárva, ha csak szárnyakat nem építünk hozzá a melyek a centrumból meg sem közelíthetők. Pedig erre gondolnunk kell, ha járásbírósról, adóhivatalról álmodunk s akkor jó, ha minden egygyűit van.

Nem helyeslem, hogy a bejáratnál árkadokkal bir. Ez alá gyűl rossz időben a piaci nép, azonkívül elsőtiti és értékteleníti a mögötte levő üzlet helyiségeket. Ennek kiküszöbölése az egész terv teljes megváltoztatásával járna s akkor már éppen olyanná lenne, mint az a más két tervnél látható, de saját udvarát még kisebbre szorítaná. Különböző kiképzésre elégmomentális, szép, tetszetős, azonban inkább kastély, előkelő hotel, vagy vigadó karektere van.

Diszes drága bádognatu, palafedésű teteje szintén költséges javításokat igényel.

Helytelen, hogy a költségvetésből a rajzban látható díszítéseket kihagyta, hogy az előirt költségvetéshez közel maradjon. Erről az államépítészeti hivatal felvilágosítást nyújtott, mire rövid,

Ez a hely, hol most én osztogatom a falusi gyermekeknek a tudomány örök forrásának cseppjeit, ez előtt évekkal koresma volt.

Csendes ez a mi falunk most is, ezelőtt is az volt. Még csak egy árva cigánybanda sem mert letelepedni henne. Aki itit mulatni akart, vagy kihozatta a szomszéd városból a cigányt, vagy maga ment utánok, az ilyen aztán elmondhatta, hogy: drága a muzsikaszó! Alhatott itt a koresmáros is eleget. Legfeljebb a vasárnap, vagy hetivásárkor lett hangosabb a koresma. Hanem aztán mikor a földesurnak öreg kasznárja meghalt, helyébe jött egy új, bezzeg szólott a hegedű, pengett a cimbalom hétköznap is. Mulatós ember volt a kasznár ur, nagyon szerette a muzsikát, ezen erényét csakhamar ki is tapasztalta egy élelmes cigányprimás, ki minden pereputyostól letelepedett falunkban. Azóta van nekünk is bandánk.

Szép ember volt a fiatal kasznár. Bolondult utánna a falu asszony népe, nem volt lány a faluban, kinek szive hangosabban nem dobogott volna, mikor a délczeg kasznár elvágatott ablaka alatt. Jaj volt annak a lánynak, ki belenézett a fiatal ember szemébe. Ragyogott az mint a mennyország és sötét volt, mint a pokol.

Ez a két szem volt megrontója a boltos szép lányának. Herminkának hívták. Egyetlen lánynya volt a gazdag özvegy boltosnak, ki lányát zárdában neveltette. Nem is szánta valami magafajta pudlitámasztónak, hanem valami mesebeli szerencséről álmodozott.

Óh! hogy az álmok nem teljeseznek!

A fiatal kasznár lovát gyakran látták a bolt előtti fához kötve, ő maga meg odabent udvarolgatott a boltos lányának. Könnyű volt a fiatal ta-

okt. 1-ig terjedő záros határidejű utólagos ajánlatot adott be.

Szorgalmas és derék munkájáért azonban nem sajnálom az első díj felének. 500 kor. való díjaztatását, ámbár a főfeltétel be nem tartásáért a díjazásból ki is volna zárható.

Többi elrendezésében nagyon közel jár a jó megoldáshoz, de két előbb említett fő alaprajzi hibája miatt e tervet nem tartom a legalkalmasabnak. Előnye az, hogy préselt téglával tervezi az emeletet, ámbár ott kevésbé van kitéve az időviszontagságainak.

(Folytatjuk.)

Felhívás.

Magyarország összes tanítóihoz és tanítóegyleteikhez.

A Párkányvidéki r. kath. Tanítóegylet a tanítók s különösen a kántortanítók nyugdíj sérelme ügyében országos mozgalmat indít. E mozgalom részesévé kívánja tenni Magyarországon összes tanítóegyleteit az által, hogy teljesen elkészített, csak kitöltésre és aláírásra váró memorandumokat küld az egyletek elnökeihez, kik azokat a gyűlések megtartása után illetékes helyeikre — nevezetesen: Magyarországon hercegprímásához, az összes püspökökhöz, az összes országgyűlési képviselők útján a parlamenthez, s a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterhez — felterjeszteni kegyesek lesznek. Ennek kapcsán előre is felhívunk minden tanítót, legyenek résen! Ne hagyják e mozgalmat nemtörődömségükkel meghiusulni! Saját magunk és családunk jobb jövőjéről van itt szó. Ha összetartunk, győzni fogunk. Jól megérlelt követelésünk a memorandum ezen alábbi öt pontjában foglalattik:

1. Mondja ki a törvény, hogy minden tanító birjon egyenlő nyugdíjjal, egyenlő szolgálati idő után. Fönmaradhatna a tanítóknak azon joga, hogy megfelelő több befizetéssel egyes tanítók nagyobb nyugdíjösszeget biztosíthassanak maguknak, — mint ez az eredeti első nyugdíj törvényben is meg volt engedve. Ha pedig ez nem volna keresztülvihető, akkor,

2. ha már a tanító kántorjavadalma miatt nem juthat a tanítói fizetés kiegészítéséhez, úgy méltányos és igazságos csak akkor lesz az eljárás, ha kántori jövedelme viszont betudódik a nyugdíjjogosultságnál is.

paszталatlan lány fejét elcsavarni, beleszeretett az örületen.

Az ifjuság az egyetlen nagy koresmában bált adott.

Ilyen se volt még a mi falunkban. A lányok hetekig készülődtek, sügtak-bugtak, varrták a báli ruhát. A bál estélyén gyertyafénytől ragyogott a koresma egyetlen nagy terme, a fehérre meszelt falakra tükröket, képeket aggattak, az ablakokat kölcsönként függönyökkel vonták be.

A bálban ott volt az egész falu valamire való családja. Lány volt sok (hisz abból mindenütt sok van!) szépek voltak, de legszebb volt a boltos kisasszony. Magas, karsu természetével, hófehér ruhájában úgy kimagaslott a vaskos falusi kisasszonyok közül, mint valami királynő. A szokatlan élvezettől kipirult arccal táncoltak a párok, Hermin a kasznár karján lejtett. A délczeg férfi mint könnyű pelyhet repítette a karsu lányt, égő tekintete, belemélyedt a lány tekintetébe, karjai erősen szoritották a lány alakját, miközben ajka ittasan suttopta:

— Szeretlek!

Hermin lehunyt szemekkel hallgatta. Szédült a boldogságtól, csak egy gyöngye kézzorítás volt a felelet.

A bálután mindennapos lett a boltos házában a fiatal kasznár. A faluban széltében-hosszában beszélték, hogy a fiatalok egymáséi lesznek.

Kitavaszkodott. A vándor madarakkal megérkeztek a falu elmaradhatlan vendégei. Már ez a falusi ember átka vagy szerencséje, hogy nyáron csak úgy zudul a nyakába a sok városi atyafi meg ismerős, mintha itt nállunk magától kelne ki a csirke, meg növekednék kirántottá és peccenyévé.

A jegyzőékhez is érkezett vendég. A jegyzőné szép fiatal huga Pestről. Mindjárt első nap

3. A földjavadalomnál ne a catasteri jövedelem szolgáljon zsinórmértékül, hanem a tényleges jövedelem, mint az a papi kongrua czéljából eszközölt földjövedelem számításnál történt.

4. A kántortanítói nyugdíj-kérdés megoldása körüli nehézségeket lényegesen megkönnyítené az, ha a kántortanítói javadalmazáshoz tartozó földek minif. tanítói jelleggel ruházatlanának fel, azonban a földekre bekebelezett azon kötelezettséggel, hogy a főtanító tartozzék a kath. egyház kántori teendőit is teljesíteni.

5. A tanítók szolgálati ideje 35 évre redukáltassék.

A kétezernyi memorandum már is készülöben van s legközelebb szét fog küldetni. Fel tehát kartársaink, ne csüggedjünk! Legyünk résen! s akkor: „Lesz megegyszer ünnep e világon!” Isten velünk!

A párkányvidéki r. kath. tanítóegylet

MI UJSÁG?

— **A trónörökös adománya.** Ferencz Ferdinánd trónörökös, cs. és kir. főherceg Ö F e n s é g e, a bécsi kabinet iroda útján 50 koronát méltóztatott zászlószeg megváltása czimén az abonyi Katholikus Munkásegyletnek kegyelmesen adományozni.

— **Bogyó Pál ünneplése.** Gyönyörű ünnepélyt rendezett e hó 4-én — rang és vallásfelekezeti külömbőség nélkül — Kecskemét város közönsége abból az alkalomból, hogy Bogyó Pál apát-plebánost, Kecskemét szülöttjét, a pápa, pápai prelatússá nevezte ki. Hitben, munkában, szeretetben, az Istennek és hazájának élve tölti most az agg lelki pásztor 81. évét. Erős lélekkel 30. éve munkálkodik a r. kath. egyháznak és hazánk dicsőségén, méltó tehát a magas kitüntetésre és hiveinek ragaszkodására. E hó 4-én fáklyás menettel tisztelte meg a közönség a kitüntetett főpásztort, mely alkalommal a Polgári Dalkör énekelt egy szép üdvözlő dalt, Kada Elek polgármester pedig gyönyörű beszédben méltatta az apát-plebános érdemeit s fejezte ki Kecskemét város közönségének szeretetteljes érzelmeit, melyre az ünnepeit érelemteljes remek beszédben válaszolt. „Higgyék el jó hiveim, — ugymond — hogy lobogó fáklyáik fényénél jobban és szebben világít nekem szivük jóságának és szeretetének meleg lángja. Voltam én már boldog életnek sok napjaiban, de a lét legmagasztosabb perceit és a földi élet elérhető minden boldogságát és

nagy vacsorát adtak a vendég tiszteletére. Ott volt a falu kedvence, a kasznár is.

Ettől fogva mind ritkábban lehetett látni Herminék boltja előtt a szép fekete lovat.

A szép Hermin könny nélkül, halványan árulgatta a portékát. Szive tele volt keserűséggel, de a keserűség mögött ott lappangott egy parányi reménység: hátha visszatér?!

A jegyzőéknél hangos a ház, muzsika szól, jön megy a vendég. A jegyzőné testvérenek eljegyzését ülik.

A vőlegény a fiatal kasznár.

A muzsika hangja a bögő-bugása áthallat szott a boltosék házába. A csalódás fájdalma ébren tartotta Hermint. A zene ujongó hangja szaggatta szivét, vére szivére onnan agyára tolt, a fájdalom örült gondolatokat sugdosott fülébe.

Betette az ablaktáblákat, fejét betemette a párnákba, hogy ne hallja a zenét, nem is hallat szott már az be, de ő még is hallotta. Hallani vélte a mulatók vidám kacagását, kik halotti tort ülnek az ő megölt boldogságán, hallani vélte a csalfa ember édes zengésű hangját, mint annak a másiknak sugja; szeretlek, látni vélte azt az elbűvölő tekintetet, mely őt oly boldoggá és boldogtalanná tette. Düh, örület szálta meg elkinzott lelkét, kiugrott ágyából, öntudatlanul leakasztotta a falról apja töltött revolverét és . . . egyszerre ott találta magát a jegyzőék udvarán.

Észrevétlenül jutott idáig, éjfélt elmúlt a fáradt eselédtség is pihen a konyhában a boroskancsó mellett, odabenn a vendégség is iszogot.

Hermin beláthatott a szobába, ott nem látta a kit látni akart. Tovább vitte az örület. A másik egy kevésbé világított szobában állott az ifju pár. Valószínűleg azért menekültek ide, hogy háborít-

üdvösségét mai napon élvezem teljes mértékben.* Szép, fenkölt szavak, méltó az agg lelképásztorhoz, kit mi is szívből üdvözlünk boldogságában.

— **Kérelem.** Györe János IV-éves tanárjelölt, a kolozsvári egyetem bölcseleti karának hallgatója, jelenleg városunk büszkeségének, Abonyi Lajos (Márton Ferenc) életének és irodalmi működésének megírásával foglalkozik. Általunk azon kéréssel fordul azon igen tisztelt urakhoz, kik Abonyi Lajost ismerték és tudnak róla eddig fel nem jegyzett életrajzi adatokat vagy egyéniségére jellemző apróságokat, hogy kegyeskedjenek azt lejegyezni, neki minél előbb elküldeni, hogy munkájába felhasználhassa és minél több képét rajzolhassa meg Abonyi életének és csak nem fél-százados írói pályájának. Lakása: Kolozsvárt Emke-tér 1 szám.

(Mi a magunk részéről a kérelmet melegen ajánljuk az „Abony” olvasóinak figyelmébe, mert kívánatos, hogy nagyjainkról mindent feljegyezzünk és ezáltal a feledéstől megmentsük. Ily följegyzéseket mi is elfogadunk s nagyon szívesen küldjük el munka társunknak. Szerkesztő.)

— **Hivatal vizsgálat.** Lovag Teszary László járási főszolgabíró e hó 5-én vizsgálta meg a helybeli állami anyakönyvi hivatal ügykezelését, mely alkalommal mint jegyző könyvvezető Kovács Árpád s. jegyző szerepelt. A tüzetes vizsgálat eredményeként vizsgáló főszolgabíró teljes meglegedését fejezte ki a tapasztaltak fölött, csupán ama hiányokat constatálta, hogy az anyakönyvi hivatalnak nincs külön posta könyve és hogy a hivatalfelszerelvénye — mely a község tulajdonát képezi az anyakönyvvezetőnek nincs leltár szerint átadva. Az anyakönyvvezető a vett utasítás szerint azonnal intézkedett a hiányok pótlására.

— **Oltárterítő hajból.** Egy londoni templom értékes és különös ajándékot kapott. Egy oltárterítőt hajból, amely fekete, fehér és szőke hajból van összeállítva, míg rojtjai vörös hajból készültek. Művésziesen vannak ezek összefonva s különös csillogó fényük van. A terítőt egy hajművész csinálta tiz esztendő alatt. Tiszteletdíja 44.000 márka volt. A terítő 3 méter hosszú és egy méter széles.

— **Paládics.** A magy. kir. belügyminiszter, a tószegi anyakönyvi kerülethez tartozó Paládics pusztát az abonyi anyakönyvi kerülethez csatolta át. Ennek folytán Abonyinak 14000 lelket számláló létszámához jön még paládicsnak 1200 lelket számláló lakossága, s így az abonyi anyakönyvvezető 15000 lélek családi viszonyai ügyében lesz hivatva az anyakönyvi teendők teljesítésére. A mint tudjuk s nyilván való is, hogy az abonyi anyakönyvvezető egy maga végzi a nagy figyelmet

lanul örülhessenek boldogságuknak. Szorosán átölve tartották egymást.

Hermin szíve kegyetlenségül összefacsarodott a látványra, aztán mintha meghalt volna benne az a szegény megcsalott szív, nem mozdult, nem fájt többé. Hidegen megfontolva emelte fel a fegyvert, még csak meg sem rezzent és a keze, célzott és a szép férfi átlőtt koponyával, holtan bukkott menyasszonya lábai elé, a következő pillanatban a lány is vértől borítva rogyott le.

Ez óta nyolcz év mult el. A szép Hermint elfogták, kettős gyilkosság miatt nehéz fegyházra ítélték.

A környék sokáig beszélt még róla, de aztán nemsokára levették a napi rendről, el is feledték. A jegyző elment innen lakni, Hermin atyja is eltávozott, elvitte a bánat egy szebb, jobb világba, nem is emlékeznek már rája.

A fogház nehéz levegője, lelkének mardosó vádjai lesztek Hermin arcáról a rózsákat, arca megvénült, vonásai élesek, kellemetlenek lettek, hangja elszokott a beszédétől, pillái elnehezdedtek, féltékenyen takargatták elvadult tekintetű szemeit. Egészen megváltozott, csak termete daczolt a nehéz munkával és súlyos bánattal, hogy lelkében mi maradt, csak a jó Isten tudja.

Ő volt a kékruhás asszony. Látogatása nem engem illetett, hanem az iskolát, a régi volt kocsmat, hol először hallotta a lelkét megölő hazugságot: szeretlek! Itt volt életében először boldog. A fegyházból utja legelőször ide vezetett, hogy láthassa a helyet, hol boldog volt. Szegény lány! még utolsó útján is hazudnia kellett!

Innen egyenesen a halálba ment. Hütlén kedvese sirján, annak arczképével kezében végezte be megrontott életét. Talán nem is az énvád hozta ide a hideg sirhoz meghalni; hanem a szerelem!

és pontosságot igénylő anyakönyvvezési teendőket, most már aztán talpára álljon, ha annak becsületesen és pontosan meg is akar felelni, a mire nézve azonban a legkisebb aggályunk sincs és nem is lehet.

— **Halálozás.** Erdős Aurél, szent-ferencz-rendi áldozár, nyug. theologiai tanár és rendtartományi tanácsos, e hó 4-én Kecskeméten elhunyt.

— **A mérgezett kutról.** Az illetékes hatóságok a napokban az a följelentés tétették, hogy Kássa József, a Kovács Gyula féle kerberlője, a bérletén saját kutja vizével olyasmit csinált, hogy attól az ott lakók betegek lettek s mérgezésről panaszkodtak sőt ilyesmit híreszteltek. Kássa mód nélkül fölhaborodott az eset miatt. utánna járt a dolognak és kitünt, hogy valaki a kutba holmi ánslog rudat, meszet és egyéb ily dolgokat dobott s a kut vizét bepiszkitotta. A kutat azonban a szomszédság csak úgy használta tovább is, mint azelőtt. Kássa Dr. Ádám Jenő ügyvédjével jelent meg a tárgyaláson, melyen azonban vádló nem volt jelen. Kíváncsian várjuk a fejleményeket, mert ez a dolog annyiban nem maradhat, miután azt mondja a büntető törvénykönyv 315. § a, hogy: A ki használatban levő kutat, vízvezetékét, viztartót stb., megmérgez stb., s ha ebből valakinek súlyos testi sértése vagy halála következett be — a mennyiben gyilkosság nem forog fenn — tiz évtől tizenöt évig terjedhető fegyházzal büntetendő. — Hát biz ennek fele se tréfa, annál kevésbé, ha a vád alaptalan, — mint a hogy az eddigi eljárásokból következtetjük, — annak következményei.

— **Kovácsnai Zsigmond** elhunyt neje emlékére a nagy-körösi községi felső leányiskolánál 400 korona alapítványt tett oly rendeléssel, hogy annak évi kamatai minden évben Katalin napján adassanak ki a felső leányiskola egy szorgalmas növendéke részére.

— **A koldus halála.** Koleszár Károly 32 éves eskórus koldus megúván e földi nyomorúságot, e hó 6-án a szegényházból — a hol tartózkodott — átsétált az „Érzsébet-liget” árkába, s ott a derékig érő hideg vízbe belevágta magát arczal, kezeit pedig lenyomta az iszapba és várta a halált. Tettét azonban hamarosan észre vették s kihúzták a hideg fürdőből, de néhány óra mulva meghalt.

— **Kéményseprő mint rendőr.** Pénteken délután Sztahó János kéményseprő gyanusnak találta, hogy két egymástól távol álló egyén némajelekkel értekezik egymással. Betért tehát az erdő-uti iskolába, s onnét leste a két alakot. Gyanuja nem volt alaptalan, mert az egyik ember besurrant özv. Egedi Istvánné istállójába, — hol nem voltak odahaza, — s kezdett zsákra hányni minden elemelhető dolgot. Midőn jól megrakodva kijött az utczára, Sztahó nyakon csipte, egy párszor jól képen törülte, a holmit vissza adta tulajdonosának, aztán felszóllította a már odaérkezett két-három férfit, hogy a delikvenst kísérik be a városházához. Minthogy azonban erre vállalkozó nem akadt, Sztahó meg az iskola kéményeit nem hagyhatta el, a tolvaj szépen odább állott s lett az egész dologból egy képrejtvény:

Itt a tolvaj! . . . Itt volt éppen, . . .

Hogy hol? keresd ki e képen. A gyanus alakok nem ide valók voltak, minden esetre kár volt elszalajtani őket, ki tudja miféle tolvajbando tagjai voltak s miféle dolgok kerültek volna napfényre.

— **Tizenhat uj gazdasági iskola.** A kultuszminiszter rendeletben közölte a megyei közigazgatási bizottsággal, hogy a jövő évben tizenhat uj gazdasági iskolát akar felállítani az országban. Az állam az uj gazdasági iskolák mind-egyikében önálló szaktanítót fog kinevezni, aki 20 katasztrális holdnyi, e célra fölszerelt gazdaságban oktathatna a község 13—15 éves iskola nem köteles gyermekeit. Az uj gazdasági iskolák közül négy tavasszal és tizenkettő a jövő őszön fog megnyitni. E gazdasági iskolák közül bizonyára vármegyénknek is fog jutni egy. Jó volna az nekünk!

— **Németország elemi iskolái** A németországi elemi iskolák száma 59.287. a melyekben 8³/₄ millió gyermeket tanít 137.500 tanító s tanítónő. Az állam iskolai czélokra közel 100 millió márkát áldoz és csaknem 1¹/₂-szer annyit áldoznak a különböző iskolát fentartó községek.

— **Czeplédi halastóról.** Czepléden a város tulajdonát képező halastóból az idén 102 kiló halat fogtak ki, melyért a gazdatanácsnok 145 koronát vett be a város javára.

— **Kecskemét szüretje.** Kecskemét városnak a Szikrában levő saját szőlőlelepen 1100 hektoliter bort szűrték. E tekintélyes bor készlet eladásra vár s ára szép kis összeget juttat a város kasszájába. Bizony tanulhatnánk egy kis élelmeséget a szomszédainktól.

— **A szesz ára hanyatlik.** Bécsi hir szerint a szesz ára hektoliterenként 90 fillérre hanyatlott, tehát a szeszre kevés a kereslet. Valószínűleg a magyar jó bortermés idézte ezt elő, ami igen örvendetes dolog, mért inna a magyar szeszt, ha olesó jó bort ishat — egymás gészségére.

— **Hamis ötkoronások.** Ismét hamis pénz van forgalomban. A hamis ötkoronások egész légiójával van elárasztva vidékünk. Ezek oly ügyesen utáztott készítmények, hogy a leggyakorlatabb szemek sem veszik észre, hogy kitünően sikerült hamisítvány. Ugy a szín, mint a feliratok csalhatatlanul vannak utánozva, a körirat is egész tiszta és helyes, Csupán hangja gyanus, czinből és alumíniumból készült.

— **A sikkasztó járásbíró ügye.** Magay Károly kisújszállási kir. járásbíró, aki a reá bizott hivatalos pénzekből tetemes összeget sikkasztott el, s a mely esetről már tettünk említést lapunkban; a szolnoki ügyészség fogházában várja sorsának eldőlését. Ez a nagy port felvert bűnügy végtárgyalása deczember hó 11-én lesz, a melyre nem kevesebb, mint 24 tanut idéztek be.

— **Czepléden.** a vármegyei lótenyésztési bizottság határozata szerint a jövő év nyarán is lesz lóverseny, sőt Czepléd várossal egyetértőleg, együttesen, állandó lóverseny pályát is épített a bizottság.

— **Szo'nok város költségvetése.** Szolnok város 1902 évi költségvetési előirányzata meghaladja a félmilliót A kiadások összege: 507.836 korona 24 fillér a bevételek 333.889 korona 48 fillér a hiány 173.956 K. 76 f. a mely összeg a ház és kereseti adókat terhelő 81.96 százalék, s a földadót terhelő 77.16 százalék potadóból nyer fedezetet.

— **Czepléden.** is most készült el a jövő évi költségvetési tervezet, a mely szerint a pótdadó 61%.

— **Az ember életkora.** Egy millió ember életkorából a következő statisztikát állította össze egy angol statisztikus: 1.000.000 gyermek közül az első életévben meghal 150.000, a második évben körülbelül 53.000, a harmadik évben mintegy 28.000 hal meg, 4—14 éves korában meghal 4000; 14—15 éves meghal egy millióból 500.000. A 60 év egy millióból életben talál 370.000-et, a 80 év már csak mintegy 37.000 embert. Csak 225 ember éri meg a 95 esztendőt és csak egyetlenegy a millióból éri meg a 108 életévet. No no, nem egészen úgy van az anglus ur!

— **Egy kilométer kolbász.** Koppenheimban egy serfőző az egyik hentesnél egy kilométer kolbászt rendelt, a melynek olyképen kellett megcsinálnia, hogy abból 200 méter májas, 200 méter véres, 200 méter tulajdonképeni kolbász, 200 méter hurka és 200 méter disznósajt legyen. Az óriás kolbász ára 750 márka volt. A hentes el is készítette. De hogy a serfőző mit csinált vele, ez még nem került nyilvánosságra.

— **A korai dohányzás ellen.** A Magyar Nemzeti Szövetség erélyes akciót indított meg a korai dohányzás ellen, mely annyi bajnak, betegségnek a szülőanyja. Ez akcióját ma sem adta fel ugyan, de mint a Szövetség értesítőjéből olvassuk, vajmi kevés eredménye van az áldásos törekvésnek. S a mi legsajnosabb, épen a hatóságok indolentiáján múlik az egész. Tény, hogy a hatóságok e tekintetben igen keveset tesznek, hisz nem egy, de számtalan 10—12—14 éves gyereket láthatunk, aki makra pipájában, vagy papircigárával füstölve fumigálja a világot . . .

— **Állat biztosításról.** A földmívelésügyi miniszter a következő rendeletet bocsátotta ki: Egyrészt az állatbiztosítási eszme népszerűsítése, másrészt a köztenyésztésre kiosztott bikáknak minden esély ellen való biztosítása céljából a „Magyar kölesönös állatbiztosító társaság mint szövetkezetnél” állami közvetítéssel a f. évben augusztus hó 1-ig elhelyezett tenyészbikákat az átadástól számított egy évi időtartamra bárminemű, tehát járványos betegségből eredő, elhullás vagy kényszervágás esetére is az állam költségén, de a községek javára biztosítottam. Ezen biztosításból eredő ügyletek lebonyolításával a ker. állatnyésztési m. kir. felügyelőségeket biztam meg. Nevezett biztosító szövetkezetnél ezen a szárvas-

marha köztenyésztés emelését remélhetőleg kedvezően befolyásoló intézkedésem képesen továbbá azt is kikötöttem, hogy ezen biztosítás lejártával, a mennyiben a községek bikákat továbbra is biztosítani óhajtanak, a rendes díjtételből 25 százalék (huszonöt) engedményt adni köteles. Midőn mindezeket a vármegye közönségének tudomására hozom, egyben felhívom, hogy az állatbiztosítás szükséges és üdvös voltára az egyes községeket, különösen pedig azokat, akik apaállataikat nem állami közvetítéssel szerezték be — saját hatáskörében is minden kínálkozó alkalommal figyelmeztesse.

— A sertéshizlalók figyelmébe.

A földmivelésügyi miniszter a következő körrendeletet bocsátotta ki: Az utóbbi időkben igen élénk kereslet indult meg a Német birodalomban hentes-áru gyártásra alkalmas vágó sertések után, minek következtében az ottani élő sertés és sertéshus árak jelentékenyen emelkedtek. Ebből kifolyólag a németországi és a magyarországi sertésárúk között bekövetkezett jelentékeny árkülömbözet azon kedvező helyzetet idézte elő, hogy annak felhasználása mellett levágott sertéseknek illetve sertéshusnak Németországba való kivitele jelenleg előnyös üzletre való kilátással eszközölhető. Minthogy ezim a hazai sertés felesleg értékesítése tekintetében mutatkozó ezen kedvező körülmények közgazdasági jelentőségét bizonyára méltányolja is, felkérem, hogy ezen körülményre a törvényhatóság területén a sertés-tenyésztők, sertéshizlalók, sertéskereskedők

és a sertéshus kivittel foglalkozók figyelmét felhívni s őket egyidejűleg arra is figyelmeztetni sziveskedjék, hogy saját érdekükben is cselekednének, ha sürgős üzleti összeköttetéseket keresve a német piacokkal, akár önnálló vállalkozás, akár alkalmi társulás útján használnák ezen kedvező helyzetet és a közelgő hűvösebb időt arra, hogy a sertésfeleslegnek minél nagyobb része levágott állapotban a német birodalomban elhelyezhető legyen. Amennyiben az ottani érdekeltség köréből ilyen nagyobb mérvű huskivitelre volna kilátás: hajlandó volnék a m. kir. kereskedelemügyi miniszter urnál lépéseket tenni az iránt, hogy a szállítás lebonyolítása részéről is s a mennyiben szükségesnek mutatkoznék, kellően berendezett husszállító kocsik rendelkezésre bocsátása által lehetőleg támogattassék. Kelt Budapesten, 1901. évi október hó 19-én. Darányi, s. k.

— Szivarok dohány nélkül. Amerikában úgy találták, hogy a dohánylébe mártott papír sokkal jobb ízű, mint maga a dohánylével s ezért most már szeltére készítenek, oly szivarokat, melyek kizárólag dohánylébe mártott papirlapokból állanak.

— Homepatia (Vergyógyítás.) E helyen már több ízben lett ezen új gyógymódra utalva, mely valóban kiválóan értékes, mondhatni ma a legbiztosabb és legjobb gyógymód. Nincs az a gyógyfürdő, nem létezik az a gyógykezelés mely oly tökéletes és tartós gyógyulásokat képes volna produkálni, mint ezen egyszerű, kellemes

és semmi mulasztással egybekötött új gyógymód. Ezen új gyógymód nagy képzettségű és genialis feltalálója Dr. Kovács J. fővárosi orvos, kinek Budapest V., Váci-körút 18. sz. alatt egy e célnak szolgáló rendelőintézete van, hol naponta betegeket fogad. Tízennégy évi tapasztalat mutatta, hogy az őszi kurák a legszebb sikerrel alkalmazhatnák köszvény asthma, szív-, tüdő-, gyomor- és bélbajoknál, idegbetegségeknel — különösen neurasthenia, hysteria, agybántalmaknál — és makacs börbajoknál. Ezen betegségekben szenvedők el ne mulasztászik e hirneves szaktudóshoz segítségért folyamodni, a ki levélbeli megkeresésre szívesen válaszol és betegeket meghívásra a vidéken is meglátogat.

— Érmelléki első szőlőoltványtelep Nagy Kágya, hirdetését a t. ez. olvasóközönség szíves figyelmébe ajánljuk.

Uj bor, de jó bor.

Tisztán kezelt, sajáttermésű **jó új bor Máthé Józseféknél literenként 26 krajczáron kapható.**

SZŐLŐOLTVÁNYOK

szokványminőségben.

A legkiválóbb 42 bor- és csemegefajtákban fajtisztán, teljes jótállással.

ÉLŐKERITÉS.

Gleditschia csemeték és magvak.

Uradalmaknak, községeknek három évi törlesztésre is adatik.

Óriás tövisű, igen gyorsan fejlődő sövénynövény. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül csekély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat még az apró nyulak sem hatolnak át. Minden rendeléshez rajzokkal ellátott ültetési és kezelési utasítás mellékeltek. Ezer csemege elég 200 méterre. — Ára 6 frt.

Diócsemeték.

Óriási jövedelmet biztosító voltánál fogva ennek tenyésztése számos gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Színes fénynyomatú főárjegyzék ingyen és bérmentve küldetik minden rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzéken kívül még egy olyan könyvet kap ezzel, ki azt címére ingyen és bérmentve küldetni kéri, mely nincsen az a ház, vagy család, hol annak tartalmát haszonra ne fordítanák, városban, falun, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is igen érdekében áll, kik rendelni semmit sem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek. Czim:

„Érmelléki első szőlőoltvány-telep” Nagy Gábor Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid. 4-4

SCHOTTOLA ERNŐ BUDAPEST

a ruggyanta- (gummi) gyártás magyarországi megalapítója.

Műszaki központi üzlet VI. Andrassy-ut 2. Fonciére palota.

Legjobb minőségben, gyári áron szállit:

összes mérleggyártmányok (külön kiadásu árjegyzék ingyen és bérmentve) a gőzeséplőgépekhez szükséges összes anyagokat és eszközöket, csapágyfém, kenőszelen-czék, olajhoz és sűrű tovtottezsirhoz, géphajtoszajak, vízmentes mozdony és cséplőgép ponyvák kazal, repce- és kocsitakarók, asbest- és gummi anyagok, szelepek, vizmutatók, fessmérők, dobsinek, kenőanyagok, zsiradék, gabonazsák, „Elsősegély”-kötszerszekerények, mely kötszerszekerények a ministeri rendeletnek megfelelően minden ipartelepen, gyárüzemnél, malomban stb beszerzendők.

Árjegyzék és ismertetések ingyen és bérmentve.

35—



A valódi pemetefü-czukorka kék papirdobozokban kapható s minden dobozon a készítő: RÉTHY BÉLA aláírása olvasható. Eltérő készítmények mint hamisítványok visszautasítandók.

2-7

Clayton & Shuttleworth
mezőgazdasági gépjárművek Budapest Váci-körút 53. sz. által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak.

Locomobil és gőzeséplőgép-készletek
továbbá járgány-eséplőgép, lőhőre-eséplők, tisztító rosták, aratógépek, szénagyűjtők, boronák.

„Columbia-Drill”
legjobb sorvetőgépek, szécskavágók, répvágók, kukoricza-morzsolók, darálók, őrlő-malmok, egyetemes acél-ekék.

3- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kint matra ingyen és bérmentve küldetnek

Lincolni törzsgyárunk a világ le-nagvobb locomobil- és cseplőgép-gyára.